

ROTTTERDAMSCHER COURANT.

De Abonnementsprijs is f 24 's jaars of f 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nummers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, No. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels... f 1.—
Iedere regel meer... 0.20
Andere Advertentiën per regel... 0.20
Grootte letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegel en 1 Exemplaar der Courant.

BUITENLAND.

ENGLAND.

LONDEN 14 Februarij. — Lord Normanby zeide gisteren in het Hoogerhuis dat hij, naardien het met het belang der zaken strijdig scheen te zijn de briefwisseling, op het plan tot aanhechting van Savoije en Nizza aan Frankrijk betrekkelijk, ter tafel te brengen, zich in de zitting van den volgende dag bepalen zou bij het vragen der dagteekeningen van de tusschen den Secretaris van Staat voor buitenlandsche zaken en den Engelschen gezant te Parijs dien-aangaande gewisselde stukken.

— Het dagblad Press meent te kunnen verzekeren dat de Ministers besloten hebben de indiening der wet op de parlementaire hervormingen op nieuw uit te stellen.

— De Examiner zegt zich niet met het afkeurend oordeel des Hertogs van Newcastle over de krachtige taal te kunnen vereenigen, waarmede lord Shaftesbury tegen de inlijvingsplannen van Frankrijk geprotesteerd heeft. Lord Shaftesbury, meent genoemd blad, heeft nooit woorden gesproken die meer in volkomen overeenstemming met de gevoelens der Engelsche Natie zijn. De vrijheid verzet zich de gansche wereld door, even als de edele lord, tegen de bedreigde verschagting van menschenregten. Men moet zich dus hartelijk verheugen dat het krachtig protest in een der wetgevendende Huizen gedaan is, zonder het daarom den Ministers tot een verwijt te maken dat zij zich, in hunne betrekking, van eene meer omzigtige en afgemeten taal bediend hebben.

— Laatsleden vrijdag stierf, op zijn kasteel nabij Dublin, de lord burggraaf Gormanstown, in den hoogen ouderdom van ruim 85 jaren. Na een zeer werkzaam aandeel in den langdurigen strijd wegens de emancipatie der Roomsche Katholieken genomen te hebben, ontrok hij zich, toen zijne meening door de aanneming der emancipatiëwet had gezegevierd, sedert dat oogenblik nagenoeg geheel aan staatkundige bemoeijningen.

FRANKRIJK.

PARIJS 14 Februarij.

(Particuliere Correspondentie.)

De maarschalk Niel, die het bevel voert over de vijfde groote militaire divisie, waarvan de hoofdzetel zich te Toulouse bevindt, is op bevel des Keizers door eene telegrafische dépêche naar Parijs ontboden. Hij moet vier zittingen van het comitè van defensie bijwonen, die dezer dagen zullen worden gehouden. Men vraagt zich af welke betekenis dit feit heeft en met welk doel het comitè bijeen geroepen is. Het antwoord is echter gemakkelijk te vinden; zoo heden de oorlog al niet voor de deur staat, morgen kan het zoo zijn, en deze eventualiteit, welke steeds het Bonapartistische Frankrijk bedreigt, regtvaardig onze Regering volkomen dat zij op het nemen van voorzorgen bedacht is.

Het verkoopen van het Journal des Débats wordt tegengesproken. Deze tegenspraak is een goed nieuws! De uitvoerige circulaire van den heer Thouvenel aan het Corps Diplomatiek, heden door den Constitutionnel medegeleed, komt vrij wel overeen met de redenering door dat blad zelf reeds gesteld tegenover den rondgaanden brief van den Paus. Ofschoon de argumenten meestal bekend zijn, ontleent deze officiële verklaring toch een groot gewigt aan de omstandigheid, dat zij gerigt is aan al onze vertegenwoordigers in Europa. Zij is als 't ware een tegen-manifest, bestemd om de uitwerking van het Pauselijke schrijven te verzakken.

Bij deze gelegenheid moet ik u doen opmerken dat de Regering tegenwoordig de mededeeling van officiële documenten eerst dan toelaat, wanneer zij in buitenlandsche bladen (in dit geval het Journal de Francfort) zijn opgenomen.

Ik heb den Constitutionnel genoemd, en moet u opmerken dat door het schrijven uit Turijn, voorkomende in zijne editie door de departementen en dat morgen in zijne ochtend-editie zal verschijnen. De briefschrijver (!) berigt dat men in al de Koninklijke verblijven in Savoije begonnen is de meubelen der Kroon daaruit te verwijderen. Wanneer dit feit waarheid mogt blijken te zijn, zou het zeer veel beteekenend zijn, want het zou meer voor de verzevenlijking der aanhechting bewijzen dan al de zogenaamde demonstratiën der aanhechtingsgezinden, waarvan de officieuze bladen tot vervelens toe weten te vertellen.

Zoo als het mij op dit oogenblik voorkomt heerscht er overeenstemming op dit punt tusschen den Keizer, lord Palmerston en graaf Cavour. Eene dépêche uit Londen meldt ons althans dat lord Palmerston den heer Kinglake heeft verzocht, zijne motie betreffende Savoije uit te stellen tot op een tijd dat hij in staat zou zijn volledige inlichtingen te geven. Zal lord Palmerston er mede wachten tot dat het Ministerie Cavour Savoije aan Frankrijk heeft afgestaan?

Gisteren heb ik u reeds van een schrijven uit Turijn gesproken dat door den Constitutionnel was opgenomen en volgens hetwelk er geen nieuwe stemming in Midden-Italië zou plaats hebben. De graaf de Cavour had echter reeds vooraf dit berigt gelogenstraft in een brief, aan den voorzitter der Vrijzinnige Vereeniging gerigt. In dezen brief verklaart de Minister dat hij en zijne ambtgenooten zich zullen beijveren om, zoodra de omstandigheden het veroorloven, de Kamers bijeen te roepen en dat zij zonder vertraging zullen werkzaam zijn ter ophëffing van de bezwaren, die zich nog tegen de zoozeer door elken waren Italiaan gewenschte aanhechting voordoen. Hij acht zich gelukkig te kunnen verzekeren dat Europa zich niet langer zal verzetten tegen de vervulling hunner vurige wenschen. „Het is voortaan geen geheim

meer dat de diplomatie als voorwaarde tot hare toestemming eene nieuwe uiting van den volkswensch in Midden-Italië verlangt. Ons kan die maatregel overbodig voorkomen, maar elk voorwendsel moet ontnomen worden aan hen, die zouden willen beweren dat die manifestatiën van den volkswil alleen door het dreigend gevaar van eene gewapende restauratie zijn voorgeschreven geworden. Nu het beginsel van niet-interventie openlijk wordt bekrachtigd zal de verhevene betekenis dier grootsche handeling van den volkswil niet minder schijnen in de oogen van Europa en van het nageslacht. Ik hoop dus dat de nieuwe vergadering hare wettige bekrachtiging kunne verleenen aan dit feit, waarmede een nieuw tijdperk der geschiedenis van Italië wordt geopend. Het is van het hoogste gewigt dat de verkiezingen vertegenwoordigers in het Parlement brengen, die het verleden van Italië en de schoone toekomst welke het zich geopend ziet, waardig zijn, enz.”

Het zou intusschen kunnen zijn dat het verschil tusschen den brief van graaf Cavour en de verzekeringen van den correspondent van le Constitutionnel te verklaren ware uit de omstandigheid, dat de eerste eenige dagen ouder is dan de laatste zijn.

De Moniteur bevat heden morgen het besluit waarbij de opening der zitting van het Wetgevend Lijchaam tot 1 maart wordt uitgesteld. Deze maatregel is noodzakelijk geworden bij de onzekerheid omtrent den uitslag van den parlementairen strijd in Engeland. Van dien uitslag hangt zowel de inhoud van de troonrede als de aard der werkzaamheden van het Wetgevend Lijchaam af. Bovendien is het ligt te begrijpen dat de Keizer zich niet wil verbinden en op het geval gewapend is dat eene verandering van ministerie eene omkeering in de politiek zou ten gevolge hebben.

Het dagblad l'Algérie Nouvelle, te Algiers opgericht onder de vrijzinnige bescherming van Prins Napoleon, werd onlangs getroffen door eene waarschuwing en heeft nu op denzelfden dag twee regterlijke veroordeelingen ondergaan wegens het verzuim van, bij het aanhalen van uittreksels uit andere bladen, de onderteekening van de schrijvers der overgenomen artikelen te vermelden. Dien ten gevolge wordt nu het blad opgeheven.

De graaf Arese, die, volgens l'Indépendance Belge. Turijn niet zou hebben verlaten, is sedert zondag avond hier en heeft gisteren eene langdurige conferentie gehad met den heer Thouvenel.

De benoeming van den markies de la Valette is nog niet in den Moniteur verschenen, omdat hij het is die door zijne overhaasting — wellicht ook met voorbedachten rade — de ware oorzaak is geweest der verwikkelingen in het Oosten en alzo in de gevolgen van den oorlog in de Krim. Men heeft vooraf Rusland willen raadplegen of het niets tegen deze keus had in te brengen.

De Hertog van Montebello heeft heden eene dépêche naar Parijs afgezonden, waarin hij berigt dat Prins Gortschakoff had verklaard, dat Rusland geen tegenwerping zou maken, maar dat het die benoeming toch als een verkeerd maatregel beschouwd.

Naschrift. Ik kan u op de meest stellige wijze verzekeren dat Keizer Napoleon aan Sardinië zijne bedoeling heeft te kennen gegeven om ten aanzien van Midden-Italië niets te beslissen, alvorens de kwestie van Savoije geheel uitgemaakt is.

— Eenige dagen geleden had de heer Choplin, door zijn bevallig penseel loffelijk bekend, de eer de Keizerin de schetsen der paneelschilderijen voor te leggen, welke boven de deuren in het bloemensalon van H. M. moeten geplaatst worden. De Keizerin was zoo zeer over deze schetsen voldaan, dat zij den bekwapen kunstenaar terstond het schilderen van een plafond voor dat zelfde salon opdroeg, hetwelk zij tot een waar pronkstuk wenscht te maken. Reeds twee dagen daarna had de heer Choplin eene schets in pastel, vijf ellen breed en vier ellen hoog, voltooid en bragt die, te gelijk met de zes deurschilderijen, ter bestemder plaatse aan, opdat H. M. over het geheel der decoratie zou kunnen oordeelen, dat dan ook hare volkomene goedkeuring, wegens den goeden smaak, de harmonie en de keurige behandeling wegdreeg.

Het plafond stelt eene allegorie voor, van welke het marmeren borstbeeld der Keizerin in medaillon het middelpunt uitmaakt. Het wordt door de graciën gedragen en met guirlandes bekroond. De geniussen der kunsten bieden de Keizerin hunne gaven, en vrouwenbeelden die de faam voorstellen vliegen rondom. Aan het andere einde van het plafond draagt een gevleugelde zephir, tusschen wolken zwevend, een minnegodje in een bloemenkorf, waaruit het met hoog en schied gewapend en door andere bloemen strooiende minnegodjes omringd, ontsnapt. De dageraad verschijnt en de geniussen van den nacht plooijen hunne met sterren bezaaide vleugelen digt. Door eene kiesche oplettendheid des schilders zal deze gewapende Amor de trekken van den Keizerlijken Prins, met diens zachte oogen en schoon gelaat, vertoonen.

— De Prins de La Tour d'Auvergne vertrekt morgen naar zijn post van ambassadeur te Berlijn.

— De akademie van zede- en staatkundige wetenschappen heeft den heer Leopold Ranke, als schrijver van geschiedkundige werken, met name van zijne Historie der Pausen, loffelijk bekend, in het getal harer buitenlandsche geassocieerden opgenomen.

— De eerste dag van de verkooping der schilderijen en teekeningen, door lord Seymour nagelaten, was schitterend. Er was een aantal aanzienlijke en rijke kunstminnaars tegenwoordig; 47 teekeningen in waterverf en sepia en 15 schilderijen in olie verwerf, door de twee experts, die met den verkoop belast zijn, geschat op eene waarde van 44,650 francs, hebben in

het vuur der verkooping, 93,013 francs opgebracht, buiten de kosten van bijna 5000 francs.

Turksche ruiters een moeras doortrekkende, teekening in waterverf van Decamps, gold 16,900 francs; Jezus onder de schriftgeleerden, van denzelfden, 7500 fr.; een paar andere teekeningen van denzelfden, 5,400 en 3,450 fr.; Hendrik III en Ambroise Paré, teekening in waterverf van Paul Delaroche, 6000 fr.; de bijbellezing, van denzelfden, 6,900 fr., enz.

Het Journal de Villefranche deelt een verhaal mede van een wijnbouwer in de gemeente Pommiers, kanton Anse, die bij het omspitten van zijn wijngaard op eene rots stuitte en daarin, op eene verborgene plaats, een aarden vaas ontdekte, gevuld met eene menigte zilveren muntstukken. Die stukken zijn van het zuiverste zilver en in den tijd van Karel den Groote vervaardigd; zij zijn uitmuntend bewaard gebleven en schijnen ook vroeger niet in omloop te zijn geweest.

DUITSCHLAND.

MUNCHEN 12 Februarij. — De Oostenrijksche luit.-veldmaarschalk baron von Meijerhofer kwam gisteren uit Weenen hier aan en wordt eerstdaags door den Koning ten gehoorde ontvangen. Als doel zijner komst noemt men het vragen van toestemming om in Beijeren troepen voor de dienst van Rome aan te werven, welke toestemming hier alleen bij Koninklijk besluit kan worden verleend.

WEENEN 12 Februarij. — Ten opzichte der Landstatuten verneemt men dat eerlang een Keizerlijk patent zal worden uitgevaardigd, waarbij eene grootere uitbreiding aan den Rijksraad gegeven wordt, die dan eerst de Constitutie voor de Landstenden zal moeten beramen. De verwachting welke men van deze hervormende werkzaamheid onzer Ministers koestert is niet zeer hoog gespannen. Eergisteren had de baron Josika een onderhoud met den minister Rechberg, denkelijk niet, zoo als gezegd is, om hem de portefeuille van binnenlandsche zaken aan te bieden, maar om pogingen tot het aanwinnen van een aantal aanzienlijke Hongaren voor den Rijksraad aan te wenden, iets waarvan men zich, het karakter des Hongaarschen volks in aanmerking genomen, niet veel belooft.

In weerwil der door lord J. Russell in het Engelsch Parlement gegeven vredelievende verzekeringen gelooven velen hier toch niet aan het behoud van den vrede, maar houden zich veeleer overtuigd dat wij een stormachtig voorjaar te gemoet gaan. Wel hoopend sedert eenige dagen geruchten wegens onderhandelingen tusschen den Paus en den Keizer der Franschen, ten gevolge waarvan eene schikking waarschijnlijk worden zou, maar in goed onderderrige kringen is niets bekend dat eene veranderde meeningwijze des Keizers ten opzichte van den Paus zou aanduiden.

Het aantal der met het laatste transport uit Venetië aangekomen gevangenen Italianen bedraagt, zegt de Oesterr. Presse „slechts 50 personen." Maar als men bedenkt dat al deze lieden, althans de meerderheid er van, alleen uit voorzorg in verzekerde bewaring genomen zijn, dan is hun aantal inderdaad groot. Wellicht verdient de Oostenrijksche Regering geen berisping, indien zij anders buiten staat is de rust in het Venetiënsche te handhaven. Maar wat moet men van eene provincie denken die alleen op zoodanige wijze te regeren is, waar nagenoeg tien jaren lang de staat van beleg, kruid en lood, bijna onafgebroken heerschten, en de strafvoeningen niet bij honderden, maar bij duizenden geteld werden? En thans worden de Italianen, met 50, 80 tot 100 te gelijk, waaronder vele aanzienlijke edellieden, over zee naar de Oostenrijksche gevangenissen gevoerd, alleen omdat zij als tegenstanders der Regering te boek staan. Wij vragen slechts: is een zoodanig bezit wenschenswaardig?

DENEMARKEN.

KOPENHAGEN 11 Februarij. — De Koning had den conferentieraad Madwig het vormen van een nieuw Ministerie opgedragen, maar diens pogingen hebben, nadat hij de heeren Andrae en Hall bereids gewonnen had, op de weigering van den heer Blumme om deel van het Kabinet uit te maken schipbreuk geleden. Thans is het nog onzeker of Z. M. zich tot de regterzijde of tot den baron Blixen-Finecke wenden zal. (Per telegraaf is later reeds berigt dat de bisshof Monrad, thans te Parijs, tot vervulling der taak is uitgenoodigd.)

Het plotseling afsterven des voorzitters van den Ministerraad, den heer Rottwill, had een diepen indruk gemaakt, vooral nadat de aftreding van al de overige Ministers daarop volgde. De heer Rottwill vormde toch den band tusschen zijne dikwijls oneensgezinde ambtgenooten, maar uit hunre aftreding mag echter niet te spoedig tot eene verandering van Regeringstelsel en tot verwijdering der partij van de Bonds-vrienden uit des Konings raad besloten worden. Het is toch niet waarschijnlijk dat de baron Blixen en al de overige leden van een Ministerie, dat door de meerderheid der Volksvergadering werd ondersteund en zich de gunst des Konings en der gravin Danner had weten te winnen, spoedig voor moeilijkheden terug zullen deenen, zoodat hunne aftreding eerder als een vorm dan als een ernstig besluit zou moeten worden beschouwd. Toodat de crisis geëindigd is bleek de baron Blixen den post van voorzitter, neemt de Minister van finantien de zaken van Holstein waar, en behartigt die van binnenlandsche zaken het departement van justitie. Intusschen is de Zitting van den Landdag tot den 13 dezer geschorst.

ITALIË.

TURIJN 11 Februarij. — Zoo als men weet is de Italiaansche pers over het algemeen niet ingenomen met het denkbeeld van nieuwe verkiezingen ten einde

andemaal het volk gelegenheid te geven zich omtrent de aanhechting van Midden-Italië aan Piemont te verklaren. Haars inziens wordt daardoor op Italië de schijn geworpen alsof men de eerste maal alleen door den drang der omstandigheden voor de aanhechting zou hebben gestemd. La Nazione (in Florence verschijnende) verwerpt zelfs geheel het denkbeeld eener nieuwe bekrachtiging van den aanhechtingswensch door de verkiezing eener nieuwe vergadering, maar oppert het plan om een middenweg in te slaan, vrij wel overeenkomende met dien, door het Turijnsche blad l'Opinione voorgelagen, in deze woorden:

„De kwestie betreffende eene nieuwe stemming van Midden-Italië over de aanhechting is nog niet beslist. „Van de stemming op den grondslag van het algemeen stemrecht is afgezien, daar Keizer Napoleon dat denkbeeld heeft laten varen.

„Het schijnt dat de middenweg, door ons voorgelagen, volgens welke de afgevaardigden, die eerlang gekozen worden, bijeen zouden komen en de vroegere besluiten bekrachtigen, met de verklaring dat zij op grond van die besluiten zich naar Turijn begeven, ten einde zitting te nemen in het Nationale Parlement, — dat die middenweg de meeste kans heeft van aangenomen te worden; inderdaad zou het de eenvoudigste en spoedigste wijze van handelen de. Destemming der aanhechting te doen bekrachtigen door dezelfde vergaderingen welke haar hebben uitgebragt, zou de bedoeling der beide Westersche Mogendheden niet doen bereiken, daar deze verlangen dat de afgevaardigden bij eene nieuwe verkiezing benoemd worden.

„De uitslag zou dezelfde zijn. Ook meenen wij hier niet in eene uitvoerige behandeling van dit punt te treden. Het komt er maar op aan geen tijd te verliezen.

„Graaf Cavour heeft aan den baron Ricasoli een brief gezonden, waarin hij de redenen ontwikkelt, die hem bewegen toe te treden tot het voorstel eener nieuwe stemming.

„Het is eene daad van welwillendheid tegenover Keizer Napoleon, ter beantwoording van de welwillendheid door Z. M. ten aanzien van het nationale gevoel der Italianen betoond.

„Met het oog op dit gevoel, zoo duidelijk en zoo krachtig in Midden-Italië uitgesproken, heeft de Keizer begrepen dat door eene politiek, strikt overeenkomende met de preliminairen van Villafranca of het tractaat te Zurich tusschen Frankrijk en Engeland gesloten, de belangen van Italië, zowel als de vrede van Europa, zouden belemd worden.

„Inmers, welke waarde zou het voorbehoud van de regten der verdreven Vorsten thans hebben, nu de volken zoo eenstemmig hun wensch hebben uitgesproken om met Sardinië vereenigd te worden? Door zich tegen deze manifestatie te verzetten, zou men zich blootstellen aan groote gevaren en de Mogendheid die dit verzet beproefde, zou tegenover Europa eene verschrikkelijke verantwoordelijkheid op zich laden.”

L'Opinione spreekt vervolgens van de nota door den heer Thouvenel aan het Kabinet van Weenen gezonden en van het vermoedelijk antwoord van Oostenrijk, en eindigt dan:

„Er blijft dus nu niets anders over dan de genomen besluiten te vernieuwen. Het is eene formaliteit, niets meer. Hoe spoediger dit gedaan wordt hoe beter, daar iedereen er belang bij heeft dat de voorloopige en onzekere toestand een einde neme.”

BOLOGNA 10 Februarij. — Volgens de hier ontvangen berigten neemt de gisting in de Marken en Umbrië steeds toe en volgen de klagten, die demonstratiën en bij gevolg de arrestatiën, elkander met snelheid op. Zelfs verscheiden Pauselijke officieren zijn, uit hoofde der vrijzinnige meeningen die men hun toeschreef, aan strenge maatregelen onderworpen geworden. Maar vooral te Ancona worden de exceptionele wetten met buitengewone gestrengheid toegepast, zonder dat zulks, in weerwil der aanwezigheid van aanzienlijke troepen, veel baat. Een met vele handteekeningen voorzien adres is den Franschen Consul aangeboden, met verzoek het ter kennis des Keizers te brengen, maar die agent heeft het niet raadzaam gevonden dat adres aan te nemen, welks voornaamste ondertekenaars nu in hechtenis genomen zijn.

„Uit Rome meldt men dat de Paus talrijke vertoogen van Roomsche Katholieke onderdanen in verschillende landen ontvangt, om op wijzigingen in zijne Regering aan te dringen, maar Z. H. wil daarvan niets hooren en de invloed des kardinaals Antonelli is magtiger dan ooit.

Per Telegraaf.

LONDEN 15 Februarij.
Volgens gerucht heeft de Torypartij gisteren besloten, de beginselen der begroting aan te tasten.

De verspreide geruchten omtrent eene aanstaande conferentie der vier groote Mogendheden over de Engelsche voorstellen, omtrent eene bewilliging van Pruisen in die Conferentie en omtrent eene nieuwe circulaire van graaf Cavour zijn ongegrond.

KOPENHAGEN 14 Februarij.

De heer Monrad heeft zich bereid verklaard de zamenstelling van een Kabinet op zich te nemen en zal in het laatst dezer week alhier terugkeeren.

PETERSBURG 14 Februarij.

Het Journal de Saint Petersburg deelt berigten uit Peking van 4 december 1859 mede, volgens welke alles ten opzichte van het Russisch gezantschap naar wensch ging. De gezondheid des Chineschen Keizers was verbeterd; hij had zijn buitenpaleis verlaten en was naar de hoofdstad teruggekeerd. Onder de op-

standelingen heerschte tweedragt, de Keizerlijke troepen hadden gezegevierd. Blijkens de laatste tijdingen waren Europese oorlogschepen in het gezigt der monden van de Peiho.

WEENEN 15 Februarij.

De Wiener Zeitung meldt, dat de mededeelingen van buitenlandse bladen omtrent het antwoord van Oostenrijk op de depêche van den heer Thouvenel op geene Oostenrijksche officiële documenten berusten.

Het antwoord van graaf Rechberg op de depêche van den heer Thouvenel is eerst eergisteren naar Parijs afgezonden; men zegt dat het in ontkenningen zin is vervat.

ROME 11 Februarij.

De heer de Grammont heeft de heeren Cadore, Gabrion en Moges aan Z. H. den Paus voorgesteld. Voor het geval, dat de heer de Grammont Rome verliet, zou de heer Cadore als zaakgelastigde blijven. De toestand is hier meer geruststellend; de Romeinsche geconsolideerden zijn tot 76.25 gestegen.

Sedert de proclamatie van Fanti hadden te Perugia talrijke desertien plaats.

NAPELS 11 Februarij.

Nog is geene verandering in het Ministerie gekomen; er heerscht steeds dezelfde verwarring. Hervormingen worden te vergeefs verwacht. Het Gouvernement schijnt op eene of andere gebeurtenis te hopen. Het verwachtte, dat het ministerie Russell-Palmerston zou vallen. Het leger in de Abruzzen heeft gebrek aan leefstof door de onachtsaamheid van de overheid. Heden heeft de gevallen sneeuw de gemeenschap afgebroken. Geen nieuws uit Sicilië.

MADRID 14 Februarij.

Er heeft een belangrijke veldslag plaats gehad. Het eskader wordt verwacht. O'Donnell heeft gisteren eene verkenning naar den kant van het Riff bevolen. De inwoners van Tetuan verbroederen zich met onze troepen. De stedelijke regering, zamengesteld uit voornamelijk inwoners, had zich belast met het handhaven der rust. Te Tetuan is eene kerk ingewijd en daarin een *Te Deum* gezongen.

LONDEN 15 Februarij.

Koffij zeer vast 60/ a 61/6 voor Natif Ceylon. — Andere artikelen stil. — IJZER 59/6. — TALK in loco 60/3. — GRANEN. Tarwe en Boonen vast en gestemd tot rijzing. Haver vast. Gerst duurder betaald.

LIVERPOOL 15 Februarij.

KATOEN. Heden zijn afgedaan 7000 b. tot vorige prijzen. BERLIJN 15 Februarij.

ROME 15 Februarij.

Rogge per Febr. 47, Voorjaar 46 th.

MADRID 14 Februarij.

Spanje 1 3/4 pc. 34.35; dito 3 pc. 44.30. PARIJS 15 Februarij.

Frankr. 3 pc. 67.65; dito 4 1/2 pc. 97.35. Cred. Mob. 758. Spanje 1 1/2 pc. 33 1/2; dito binnenl. 3 pc. 43 1/2.

LONDEN 15 Februarij.

De 3 pc. Geconsolideerden 94%. Rusland 5 pc. 109 1/2. Spanje 1 1/2 pc. 33%; dito buitenl. 3 pc. 44 1/2; dito Cert. 4 1/2. Mexico 3 pc. 20%. Peru 4 1/2 pc. 94%. Venez. 4 1/2 pc. 26 1/2.

WEENEN 15 Februarij.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 69.30; dito Nation. 77.90. Wissel Londen f 130.50.

FRANKFORT 15 Februarij.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 50%; dito Nationale 56%. Spaanje 1 1/4 pc. 33; dito 3 pc. 42 1/2.

ANTWERPEN 15 Februarij.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 50%; dito Nation. 5 pc. 57 1/2. Spaanje 1 1/4 pc. 32 3/4; dito binnenl. 3 pc. 43.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 15 Februarij.

Heden heeft alhier ten Raadhuis de openbare aanbesteding plaats gehad van:

1° het maken van een gebouw, bestaande in een ketelhuis, machine-kamer en woning voor den machinist, ten dienste van het stoomgemaal aan de aan te leggen nieuwe wandeling in den polder Oost-Rubroek, aan den Oost-Singel, bij de Lange Warande; de minste inschrijvers waren daarvoor de heeren van Binbergen en Bellingwoot alhier, voor f 44.888.

En 2°, het maken van een schoolgebouw, met onderwijzerswoning, aan de Vest, op den zuidwesthoek van de Leeuwenlaan; waarvoor de minste inschrijver was de heer H. J. Dupont, mede alhier, voor f 13.167.

Men verneemt nader dat de vereeniging „het Metalen Kruis“ afdeeling Rotterdam, voornemens is, den 19 dezer, de verjaaring van Z. M. onze geëerbiedigden Koning, Beschermheer dezer vereeniging, te vieren door een vriendschappelijke maaltijd, terwijl daarenboven hunne vergaderings-lokale dien dag feestelijk versierd en 's avonds prachtig geillumineerd zullen zijn.

Z. M. heeft benoemd tot kommandeur der orde van de Eikenkroon den heer Hoff, te Trier, Pruisisch geheim-, regerings- en bouwraad.

Bij Zr. Ms. besluiten zijn benoemd: tot griffier bij het kantongeregte te Groenlo, L. C. Schiff, candidaatsnotaris te Arnhem; tot griffier bij het kantongeregte te Enschede, mr. A. L. Frausiniet, advocaat te Dordrecht, en tot griffier bij het kantongeregte te Culenborg, mr. P. van Wessem, advocaat te Tiel.

De Minister van Financien heeft bepaald, dat bij inslag van turf beneden het minimum bij art. 10 van het K. B. van 3 september 1857 (Staatsblad n.º 105) vermeld, de reden daarvan door de ontvangers op de documenten moet worden opgegeven, op dezelfde wijze en met hetzelfde gevolg als ten aanzien van den inslag van steenkolen beneden het minimum is voorgeschreven.

De Minister van Financien heeft bepaald dat de zoogenaemde Naphta, voor zooveel de toepassing van het tarief van regten aangaat, moet worden gerangschikt onder den tariefpost *chemicalien*, niet afzonderlijk belast.

De Minister van Financien heeft eenige maatregelen genomen omtrent de meetkundige opneming van, overeenkomstig art. 13 der wet van 6 juni 1840 (Staatsblad n.º 17) ter ontginning aan gegeven gronden, in verband met de opneming der ontgonnen gronden, welke, ingevolge art. 4 dezer wet, moet plaats hebben in het laatste jaar van den bij art. 13 deswege toegekenden vrijdom.

De Minister van Oorlog heeft bepaald dat de miliciens behoorende tot de ligting van 1855, den 15 mei a.s. zullen worden gepasportteerd en de chefs der korpsen gemachtigd hen uit de sterkte der korpsen waartoe zij behooren, hetzij zij met onbepaald verlof of present onder de wapenen zijn, te rooijeren, met uitzondering van diegenen, welke bij een regterlijk vonnis tot eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van één

jaar of daar boven zijn veroordeeld; zij, die in dit geval verkeerden, zullen den tijd der gevangenisstraf moeten overdieneën, te rekenen van 15 mei aastaande.

Tot den overvoer naar Oost-Indië van een detachement van zes officieren en een honderdtal onderofficieren en mindere schepelingen, wordt door het Departement van Marine, zoo spoedig mogelijk, scheepsgelegenheid gevraagd, op de voorwaarden ongeveer gelijk aan die, bepaald voor den overvoer van militairen naar Indië voor het Departement van Koloniën. Zij die daartoe zich wenschen aan te bieden, worden verzocht daarvan aan het Departement van Marine schriftelijke opgave te doen.

Dezer dagen zijn weder drie nieuwe departementen der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid opgericht, namelijk te Tilburg met 25 leden, te 's Hertogenbosch met 15 en te Maassluis met 7 leden. In het geheel is de Maatschappij sedert 1 januarij II. met zes departementen vermeerderd, die gezamenlijk 144 leden tellen.

Te Keulen dreef gisteren tamelijk veel ijs, weshalve de schipbrug des morgens ten vijf ure is weggenomen. Volgens telegrafisch bericht uit Keulen, was daar heden morgen ten acht ure veel drijfs. Sedert den 13 dezer dreef te Coblenz in de Lahn en de Mozel eenig ijs, hetwelk gisteren zoo sterk vermeerderd was dat ook daar de schipbrug moest weggenomen worden.

Beroepen tot predikant bij de Hervormde gemeente te Sloterdijk de kandidaat J. M. Assink Calkoen, theol. doct., sedert juni 1859 hulpprediker aldaar. Aangenomen is het beroep naar de Hervormde gemeente te Sluis (el. IJzendijke) door ds. A. Dekkers, pred. te Hedel.

SCHIEDAM 14 Februarij. — Gisteren heeft alhier de aanbesteding plaats gehad voor de levering der benoedigde gazzoken voor de gemeente-fabriek, zijnde circa 25,000 mud, welke aangenomen is door den heer W. Hoven, te 's Gravenhage.

DELFT 15 Februarij. — Indien wij wel onderrigt zijn, dan moet, nog vóór zijne aftreding, de Minister van Binnenlandsche Zaken, op het voorstel van den heer directeur der akademie te Delft, eene commissie hebben benoemd, ter overweging der geschikteste middelen eener reforme, voor zoover noodig, der studien aan bedoelde Koninklijke inrigting van hooger onderwijs. Men mag uit de daarbij genoemde namen van mannen, zoo hoogst bekwaam in de verschillende te Delft onderwezen vakken van wetenschap, met grond besluiten dat die maatregel stellig tot een in bedoeld opzigt meest gewenschten uitslag leiden zal.

's GRAVENHAGE 15 Februarij. — Gisteren middag waren aan het station bij het vertrek van H. H. K. H. H. Prins en Prinses Frederik tegenwoordig H. M. de Koningin en Z. H. de Hertog Bernhard van Saksen-Weimar, benevens de Burgemeester der residentie.

H. M. de Koningin-Moeder heeft op heden, zijnde H. D. Naamdag, aan de armen aanzienlijke uitdeelingen laten doen van brandstoffen en etwaren. Gisteren avond werd door mevr. de Douairière van der Oudermeulen, groot-meesteresse van het Huis van H. M. de Koningin, een groot bal gegeven, hetwelk vereerd werd met de tegenwoordigheid van Hare Majesteit.

Aan Z. M. den Koning is door een Maastrichtsche fabrikant aangeboden een prachtig met metalen loopen voorzien jachtgeweer.

Zondag e. k. zal, ter gelegenheid van den verjaardag van Z. M. den Koning, in de R. K. kerk op het Binnenhof alhier een plegtig *Te Deum* worden gezongen.

In het Voorhout alhier wordt voor het aantaande feest, ter gelegenheid van 's Konings verjaardag, een schouwburg opgeslagen, waarop in het openbaar eenige tooneelstukjes zullen worden uitgevoerd.

Door Burgemeester en Wethouders is tot adjunct opperbrandmeester benoemd de heer A. Schroot, mr. loodgieter alhier.

Heden morgen had op het kerkhof *Eik en Duin* de ter aarde bestelling plaats van het stoffelijk overblijfsel van den majoor der infanterie A. T. C. Eymael, sedert eene reeks van jaren werkzaam bij het Departement van Oorlog. Eene talrijke schaar belangstellende vrienden en krijgsmakkers vergezeld hem naar zijne laatste rustplaats en de aandoenlijke en treffende woorden door een der bloedverwanten van den overledene bij het open graf uitgesproken, vonden weerklank in aller herten.

AMSTERDAM 15 Februarij. — Dezer dagen heeft H. M. de Koningin een vleijend schrijven doen rigten aan den verdienstelijken kunstschilder Kruseman van Elten. Dit schrijven ging vergezeld van een souvenir, bestaande in eene prachtige met brillanten bezette doekspeld, als blijk van hare welwillendheid voor de wijze waarop die kunstenaar zijne hulde aan H. M. heeft gebragt bij gelegenheid van een door de Koningin gegeven blijk van bescherming der schoone kunsten.

SLEEUWIK 14 Februarij. — Heden morgen was de rivier vol drijfs, zoodat de overgang op het veer tusschen hier en Gorinchem met de gewone booten heeft moeten plaats hebben, daar de stoomboot reeds in de haven van Gorinchem is moeten gelegd worden. De Heusdensche boot is even voorbij Gorinchem gevaren, doch is uit vrees voor het menigvuldig afkomende drijfs teruggekeerd.

Als een vroegtijdig verschijnsel in dit jaargetijde kan men mededeelen dat gisteren drie weken geleden reeds bij den landbouwer Lucas Verhagen alhier een broed kuikens is te voorschijn gekomen.

GELDERMALSEN 14 Februarij. — Het was een treurig oogenblik voor de geheele gemeente Geldermalsen, toen het landelijk klokkegeluid haar gisteren, den 13 februarij, des morgens ten 11 ure, verkondigde, dat het stoffelijk overblijfsel van E. W. van Dam van Isselt grafwarts zou worden gevoerd. Van de hooge statige beukenboomen af (wier voet altijd de bevoorrechte zitplaats was van den ontslapene, op zijn geliefkoosd Ravenstein), tot op de rustplaats der dooden toe, volgde eene belangstellende menigte in eerbiedige stilte den lijktoet.

Een aantal vrienden, uit vrije beweging van elders opgekomen, sloot zich aan, met den dorpsleeraar aan het hoofd, achter de lijkkoeft bij de treurende bloedverwanten. Daarachter volgden eenige commissiën, als van den Dijkstoel, de schutterij van Tiel, de afdeeling van het Metalen Kruis aldaar, met hare banier in floers gewikkeld, enz. Schitterend was het voor het oog der menschen, de afspiegeling te zien van de heldere winterzon op de kleuren van die reeks van ridderkruisen gehecht op het zwarte doodskleed, waarvan de slippen gedragen werden door leden van het Metalen Kruis,

waaronder twee uit het voormalige vrijkorps der jagers van van Dam. Schitterend was een ander voor het oog der menschen, maar treffender was voor het oog van God, dat elkaar verdringen der schamelen uit de dorpingen als omgeving van de lijkkoeft, met eene stille en eerbied, die het bewees, dat geen hunner, of geen hunner kinderen van minstens vijf jaren oud, niet bij van Dam van Isselt bekend zou geweest zijn, en niet wel eens eene hartelijke toespraak of vriendelijk woord van zijne lippen, of eene krachtige ondersteuning uit zijne handen deelachtig zou zijn geweest.

Dat dringen der armen, het ontzag waarmee de kinderhanden hier en daar naar de petten grepen, naar mate de lijkkoeft voorbij toog, het was het schoonste bewijs, dat zij daar niet alleen een *groot man*, maar ook een *goed mensch* ten grave bragten.

Aan den grafkelder genaderd, trad de predikant der gemeente voor, en wees in korte, maar warme trekken op alles wat in van Dam verloren wordt voor het vaderland, voor de wetenschap, voor de gemeente en voor zijne betrekkingen; ten slotte met een woord van troost en bemoediging aan allen die om hem stonden.

Daarna sprak graaf Nahuys, als vice-president van het hoofdbestuur der vereeniging van het Metalen Kruis, van welke van Dam het voorzitterschap had bekleed, eenige krachtige woorden in zijne betrekking, en herinnerde wat de ontslapene geweest was in 1830 en 1831 als bevelhebber aan het hoofd zijner jagers en later in de vereeniging die de spreker daar tegenwoordigde. Hierop sprak de heer Stort, predikant te Buren, als lid der afdeeling Tiel van het Metalen Kruis, eenige hartelijke woorden in dien zelfden zin, waarna een zijner warme vereerders, uit Amsterdam, met eenige dichtregelen sloot.

Nadat de oudste der zonen, voor zooveel de overstelping zijner aandoeningen hem dit toeliet, allen vrienden en omstanders hartelijk dank had gezegd, ook namens de diep bedroefde weduwe, werd het stof van den man, wiens leven zoo rijk aan werk en ondervinding was geweest, ter ruste in den grafkelder van zijn geslacht nedergelaten, en oud en jong, arm en rijk, toog in diepen stillen weemoed huiswaarts. Lang zal deze dag in de herten der ingezetenen van Geldermalsen in herinnering blijven, maar nog langer zijn naam er in zegening zijn. (Amst. Ct.)

NIJMEGEN 14 Februarij. — De heer J. J. van Dreeven, instrumentmaker alhier, is benoemd tot amanuensis bij het fysisch kabinet onder professor van Rees te Utrecht, en zal hij weldra derwaarts vertrekken.

HARDENBERG 13 Februarij. — Naar het schijnt beginnen de markt-aangelegenheden alhier thans spoed te vereischen; althans een adres van p. m. 50 ingezetenen, welke tegen de handelwijze van den Raad protesteren, is reeds weier tot advies en consideratie gesteld in landen van den Raad, en zoo als te voorzien was in eene Raadsvergadering van heden van de hand gewezen, welk besluit, ingevolge verlangen van heeren Gedeputeerde Staten, nog heden moet worden verzonden.

KAMPEN 14 Februarij. — Li. zaterdag had in de kazernes alhier een ongeluk plaats. Terwijl twee jongelingen van het instructie-bataillon, die rug aan rug zich met de armen vastklemden en alzoo beurt om beurt zich naar de hoogte wierpen (pompen genaamd), liet een der jongelingen de armen los, waardoor de andere met de borst op den kant van de ijzeren krib viel en daardoor zijn borstbeen brak. De ongelukkige is dadelijk naar de infirmerie gebragt en verkeert niet buiten levensgevaar.

GRONINGEN 14 Februarij. — Voor eenige dagen werd bij den landbouwer J. H. Jager, te Lalleweer, een zoogenaamd rattenklooster geopend, waaruit het verband getal van 118 volwassen ratten zijn gevangen, zijnde eenige kleine niet geteld.

Ingezonden Stukken.

EEN MINISTER-PRESIDENT.

Aan de Redactie van de „Rotterdamsche Courant.“
Wij verkeerden op nieuw te midden van een ministeriële crisis. Het tegenwoordige Ministerie bestaat nog geen twee jaren; hij daaraan voorafgegaan had een nog kortstondiger leven. Over het algemeen mag men zeggen, dat er geen constitutioneel Land in Europa bestaat, waar de Ministeriën elkander zoo snel opvolgen, zoo spoedig zijn versleten. Sedert 1848 tellen wij een groot aantal van Kabinetten, en een nog grooter getal van wijzigingen, persoons-overschelingen en aanvullingen.

Wat mag daarvan de oorzaak zijn? Ik veroorloof mij, in de volgende regels, deze vraag, die thans geacht mag worden bij uitnemendheid aan de orde te zijn, naar mijne zienswijze te beantwoorden. De oorzaken der rasse wisseling van Ministeriën zijn vele. Ik zal ze niet alle opnoemen, want op éne na zijn ze, meen ik, van zuiver staatkundigen aard, en daar juist ten deze mijn gevoelen verschilt van dat der geachte redactie, vrees ik dat de ontwikkeling mijner beschouwingen daarover minder gepast zou schijnen in uwe courant. De eenige en zeer zeker voornaamste oorzaak, die ik vrijelijk in uwe courant bespreken kan, is de wijze van samenstelling onzer Ministeriën en de aard van de ministeriële homogeniteit, zooals die, tot dusver, hier te Lande wordt begrepen.

Ons land is een klein land en heeft, derhalve, ook geen overvloed aan Staatslieden. Ik ga niet zoo ver als sommigen, die steeds blijven beweren, dat Nederland eigenlijk maar één Staatsman bezit. Qui prouve trop ne prouve rien. Maar wat zeker schijnt, is dat wij noch Staatslieden in het algemeen, noch specialiteiten in het bijzonder, in zoo grooten getale bezitten, om herhaaldelijk uit dien voorraad een werkelijk homogeen Ministerie te kunnen samenstellen. Offert men aan de homogeniteit een talentvol bestuur op, dan heeft men hier te lande één bekwaam hoofd en een samenstel van homogene, maar niet uitstekende mannen. Stelt men op uitnemende bekwaamheden hooger prijs dan op constitutionnele eensgezindheid, dan ziet men een samenvoeging van bekende mannen, maar die, door de verscheidenheid van richting, elkander bestrijden en, te zamen, voor eene Parlementaire meerderheid ras bezwijken. Ik geloof dat deze definitie de ontegenzeggelijke conclusie is van hetgeen de geschiedenis van alle Ministeriën, die sedert 1848 elkander hebben opgevolgd, ons geleerd heeft.

Hoe nu dat dubbele kwaad te vermijden? Redvoeringen vormen geene Staatslieden; specialiteiten kunnen niet gedwongen worden hunne overtuiging te offeren, en waar het Vaderland de bekwaamsten onder de bekwaamen eischt tot behartiging zijner belangen, eischt het Parlement van zijne zijde, in de eerste plaats, de erkenning van eene leer van beginselen, die overeenkomt met de leer van de beginselen van de meerderheid van het Parlement.

Naar mijn inzien is het gebrek aan niet-eensgezindheid, slechts voortvloeiende uit gebrek voor ieder vak van algemeen bestuur van bekende mannen van elke richting, voor een groot deel te verhelpen door, even als in Engeland, aan het hoofd van het Ministerie te doen plaatsen een Minister-President, met of zonder portefeuille. De mindere omvangrijkheid van de taak der Ministers hier te Lande zou mij doen overhellen tot het benoemen van een vaste

president met portefeuille. Groot en onbetwistbaar zijn, dunkt mij, de voordeelen van eene dergelijke samenstelling van het Kabinet des Konings.

De politieke richting van het geheele Ministerie ontleent dan haar zin en betekenis niet aan de leden, die er deel van uitmaken, maar aan de staatkundige loopbaan van den Man, aan wien de Koning de samenstelling van het Kabinet zou hebben toevertrouwd en die als hoofd van het Bewind, als door allen erkend Hoofd, eene bepaalde betekenis geeft ook aan de toetreding van die Mannen, wier staatkunde anders minder homogeen zou schijnen met dat hoofd. Door zodanige samenstelling zou aan bekende specialiteiten, bijv. voor finantien, oorlog en marine, de toegang tot het Bewind en tot heil van het Vaderland, gemakkelijk gemaakt worden. Men zou dan niet herhaald zien, wat vroeger is geschied. Dat namelijk ministers afzonderlijk geïnterpelleerd worden over hunne politieke geloofsbelijdenis, in verband met de toetreding tot vereenigingen, als privaats persoon; dat de eene minister den ander in de Kamers weerspreekt; dat de politieke verklaring van den eenen Minister getoetst en ontleed wordt met het oog op eene soortgelijke verklaring, door een anderen Minister afgelegd. Het *politiek karakter* van het Kabinet zou, stond een president daarvan aan het hoofd, alleen en uitsluitend zijn uitgedrukt in de persoonlijkheid van dezen president. Alle politieke debat zou door hem moeten worden geleid en gevoerd; en éénheid in de politieke gedachte der Regering zou er de uitkomst van zijn.

Er is nog een ander groot voordeel aan verbonden. Alleen door een president van Ministers te hebben, kan men komen tot een zoogenaamd *Coalitie-Ministerie*, dat, zonder aan de eischen van Constitutionnele homogeniteit te kort te doen, — in menig Land zoo uitstekende diensten heeft bewezen.

Er zijn in constitutionnele landen tijden, waarin geene enkele der staatkundige rigtingen kans heeft eene bepaalde meerderheid te behalen; er zijn daár soms omstandigheden, die ten gevolge hebben, dat alle partijen, al het ware, door elkander zijn geworpen door de kracht van belangen, die tot de politiek in geenerlei verband staan. Ik geloof, niet te zullen worden weersproken, wanneer ik beweer, dat dit juist op dit oogenblik de staatkundige positie is, waarin ons Land verkeert.

Welnu, overall elders stelt men, in dergelijke omstandigheden, een Ministerie van Coalitie daár, dat de verschillende rigtingen en de verschillende belangen, die op dat oogenblik alles beheerschen, tegenwoordig. Men kan dat doen, waar men heeft en blijft hebben een leider, een hoofd van het Bewind; een president, die, de verschillende rigtingen verzoenend, als het ware tot elkander brengende, toch aan de algemeene richting van het Kabinet éénheid, zin en betekenis geeft.

Zoo dikwerf dezelfde poging hier te Lande is beproefd, is zij mislukt. Het is natuurlijk. Men ridiculiseerde de poging; men zag er niets anders in dan eene bijeenkomst van mannen van allerlei kleur, die, alleen door de begeerte naar eene ministeriële portefeuille gedreven, tot elkander gebragt werden. Deze schildering was steeds, buiten kijf, eene verkeerde, en een bewijs dat men hier te Lande nog niet vertrouwd is met al de vormen, waaronder een Constitutionneel Gouvernement soms geroepen wordt, te werken. Het gemis, evenwel, aan een erkend hoofd bij een bewind, dat uit oogenschijnlijk heterogene bestanddeelen was zamengesteld — en juist met eene hoogere politieke gedachte aldus en niet anders was bijeengebragt — bragt tot de wording en voortplanting van het verkeerde denkbeeld grootelijks bij. Het komt mij dus voor, dat wij een stap verder moeten doen op den weg van het Constitutionnele leven, en dat wij voortaan moeten hebben een Minister-President, wil men niet bekwaamheid aan theorieën, of deze aan talenten blijven offeren, en inmiddels den loop der zaken telkens op bedroevende wijze strekken.

Het zijn deze denkbeelden, die, overigens, voor veel groettere ontwikkeling vatbaar zijn, welks ik de vrijeheid neem, door middel van uw geacht orgaan, in overweging te geven aan hen, die op de samenstelling van ons Staatsbestuur invloed oefenen.

Uw bestendige lezer
X.

Zoo het een goed en gelukkig denkbeeld was van den uitgever der *Kunstkring* om aan de talrijke inteekenaars op dit met blijvend succes uitgegeven plaatwerk, in stede van de gewone premieplaat, ter afwisseling een boekwerk, door een onzer beste letterkundigen bepaaldelijk daartoe bestemd, als premie aan te bieden, — de heer A. W. Sythoff heeft thans nog daarenboven het publiek aan zich verpligt door dit premieboekwerk, *Arme Samuel, novelle door J. J. Cremer*, ook afzonderlijk verkrijgbaar te stellen.

Ofschoon het getal groot moge zijn van hen, die het uitstekende boekje gratis als premie bij hunne inteekening op de *Kunstkring* ontvingen, toch is het te verwachten dat er nog een niet minder groot gedeelte van het lezend publiek overblijft, dat verlangend moet zijn om kennis te maken met, ja zich in het bezit te stellen van eene nieuwe novelle van den schrijver, die zoo in den vollen zin des woords populair mag heeten door geheel Nederland, ofschoon hij zijne eerste lauweren behaalde met schetsen, aan een bepaalden stand in eene bepaalde streek des Lands ontleend. Cremer nu heeft zich in *Arme Samuel* van dat door hem geliefkoosde en zoo gelukkig geëxploiteerde terrein verwijderd, om zich te hegeven op dat van het algemeen menschelijk leven, en daar het lijden en de hartstogt eens kunstenaars op oorspronkelijke wijze, met groote diepte van gevoel, met zeldzame waarheid en aanschouwelijkheid te schilderen. Wij kunnen of mogen hier in geene ontleding of beschouwing van Cremer's werk treden, maar wij gelooven te mogen zeggen dat *Arme Samuel* wellicht het beste is wat zijne pen tot hier toe heeft voortgebragt.

De pillen van Holloway zijn een onfeilbaar geneesmiddel voor het hoesten, gevasts koude enz.; ongemakken die zoo algemeen zijn in dit jaargetijde. De helft der ziekten, waarmee de lijdende menschheid bezocht wordt, wordt veroorzaakt door de onangepaste behandeling van het ligchaam, wanneer men aangehaald is met hoesten of koude, of door verwaarloozing derzelve, hetwelk tot de noodlottigste uitkomsten leidt.

Door aanhoudend gebruik der pillen van Holloway worden die verschijnselen spoedig ontworpteld, de Maag wordt versterkt en de slijm, die voor de natuur schadelijk is, zal weldra uitgestorven zijn.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 15 Februarij.

OVERLEDEN: J. Kervezee, z., 12 j. — W. J. Robbersen, d., 1 m. — J. Weidager, wedr. O. Boeff, 68 j. — C. A. Schonenberg, z., 3 m. — E. Baerveldt, wed. J. van den Brink, 84 j. — G. Steenwijk, z., 1 j. — E. Gooij, vrouw van H. van der Bos, 54 j. — J. H. Turingman van A. Ferrier, 63 j. — P. Beffers, wedr. van A. Jansen, 63 j. — E. Ialer, wedr. van A. G. du Bois, 78 j. — J. C. Nevens, d., 11 m. — M. A. Hoedemakers, d., 1 j. — W. D. Waltman, z., 10 m. — E. J. de Vlieg, d., 7 m. — A. M. van Neunem, van J. Gödden, 63 j. — M. A. Brinkman, wed. J. Hoff, 81 j.

BEVALLEN: M. J. K. Verhulst, geb. van Eymers, z. — M. Pols, geb. Hoogedoorn, d. — T. W. Bergman,

Advertentiën.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van Mevrouw **JOHANNA KETELAAR**, Wed. den Heer **L. SIRKS**, betuigen de Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen en verdere Betrekkingen, hunnen hartelijken dank.

Uit aller naam,
J. S I R K S.

Bevallen van een **ZOON C. SIEWERTSZ VAN REESEMA**, geliefde Echtgenoot van
Rotterdam
14 Februarij 1860. **IS. C. REEPMAKER.**

Gisteren overleed te **Amsterdam**, na eene korte ongesteldheid, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, de **Weduwe M. VAN MILLIGEN**, geb. **ZREMAN**, in den ouderdom van ruim 75 jaren.

Rotterdam
15 Februarij 1860. **G. VAN MILLIGEN, E. T. VAN MILLIGEN, VAN EXTER.**

Men wordt verzocht deze algemeene kennisgeving tevens als bijzondere te willen aannemen.

VEREENIGING de Rotterdamsche Courant.

De **REKENING** en **BALANS** der Vereeniging over 1859 ligt, ingevolge Art. 16 der Statuten, van heden af gedurende veertien dagen ter visie voor Aandeelhouders, aan het Kantoor der Directie, van des voormiddags tien tot des namiddags drie ure.

Rotterdam 16 Februarij 1860.

In de **BUS**, geplaatst aan het Bureau dezer Courant, ten behoeve eener **Fatsoenlijke Familie**, is gevonden **f 18.50**. De Gevers daarvan zij bij deze hartelijke dank toegebracht.

Bij voortdurend wordt men uitgenoodigd daarin iets te offeren, ten einde een Huisgezin uit den bezwaardigen kring uit eene moeilijke positie te redden.

De Redactie dezer Courant zal zich ook belasten met de Brieven onder de Zinspreuk: **Hulp in nood.** (Zie Advertentie in de Courant van 12 en 13 dezer.)

MAATSCHAPPIJ tot Bevordering der Bouwkunst.

VERGADERING der LEDEN van de **Hoff. Afdeling**, op **VRIJDAG** den 17 FEBRUARIJ 1860, des avonds ten 7 ure, in het **Locaal Scheepmakershaven**. **MEDEDELINGEN** over **Basylikenbouw**, de **Middelen van Vervoer**, de **Bouwkunst der Oud-Indische en Egyptische Volken** enz.

De **COMMISSIE** voor de **RHIJNVAART** te **ROTTERDAM** vestigt hiermede de aandacht van Belanghebbenden op het **Koninklijk Besluit** van 16 November 11. (**Staatsblad** n.º 110), houdende wijzigingen in Art. 13 van het **Politie-Reglement** voor de Vaart op den Rijn betreffende het voeren van

SEINLICHTEN, welke wijzigingen met 1 Maart aanst. in werking zullen komen.

Rotterdam 14 Februarij 1860. De Commissie voor de Rijnvaart, **F. BUNGE, Pres.** **P. VAN GALEN, Secr.**

Examen voor Varenslieden,

op **ZATURDAG** 25 Februarij 1860, en verder op den laatste Zaterdag van iedere maand, des morgens ten 9 ure, in het **Zeeamshuis**. Zij, welke zich aan dit Examen willen onderwerpen, moeten zich minstens drie dagen te voren, liefst schriftelijk, aanmelden bij den Voorzitter, tevens opgeven of zij voor de Stoomvaart wenschen geëxamineerd te worden, en bij het Examen een bewijs vertoonen, hetzij afgegeven door eenen Gezagvoerder, hetzij door den Waterschout, waaruit blijkt in welken Rang de laatste reis volbragt is.

F. J. PLATE, Voorzitter.
J. P. A. FRANÇOIS, Lid en Secret.

Notarishuis te Rotterdam.

HEDEN, DONDERDAG den 16 FEBRUARIJ 1860, **DES NAMIDDAGS TEN VIJF URE,**

A F S L A G V A N :

Negen en Twintig Percelen **OPEN GROND**, benevens een **GEBOUW** tot **Afbraak**, gelegen aan den Oostsingel, uitmakende een gedeelte van de voormalige Kleederblekerij *de Morgenster*. In **Trekgeld:**

N.º	N.º	N.º	N.º
1. St. Open Grond. f 400.	9. St. Open Grond. f 420.	17. St. Open Grond. f 200.	24. St. Open Grond. f 230.
2. dito. - 420.	10. dito. - 420.	18. dito. - 200.	25. dito. - 220.
3. dito. - 440.	11. dito. - 400.	19. dito. - 200.	26. dito. - 230.
4. dito. - 400.	12. dito. - 420.	20. dito. - 220.	27. dito. - 300.
5. dito. - 400.	13. dito. - 400.	21. dito. - 220.	28. dito. - 180.
6. dito. - 400.	14. dito. - 200.	22. dito. - 230.	29. dito. - 1020.
7. dito. - 420.	15. dito. - 220.	23. dito. - 240.	Gebouw. Niet geveild.
8. dito. - 420.	16. dito. - 200.		

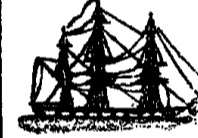
URBANUS-PILLEN.

BEREID VOLGENS HET ALOUDE EN ECHE RECEPT, WAAROP MEN IN HET BIJZONDER ATTENT MAAKT, zijn zeer nuttig in ongesteldheden der **Maag** en werken heilzaam op de **Spijvertering**, zij zijn uitmuntend tegen de **Gal**, **Scherpte in het Bloed**, en **uitslag der Huid**, zij zijn **Zacht-Laxeerend** en **Slijm-afdrivend**. Verzegelde Doozen van 37½, 75 en 150 Cent zijn verkrijgbaar te **Amsterdam**, **J. Alsteede, (Neuzen (Ter), Houtzager.** Drog., Heiligeweg, D. 321. **Nijmegen**, Gebr. Swemmelar. **Berg-op-Zoom**, D. Pouwels. **Rosendaal**, M. v. Leeuwen. **Delft**, J. van Riel, Apotheker. **Rotterdam**, A. v. d. Toorn. **Deventer**, J. Muller. **Apoth. Weste Wagenstraat** **Eindhoven**, A. Beguin. **Schiedam**, E. van Bart. **Franker**, Wed. K. Drager. **Stuis**, P. J. Evers. **Geertruidenberg**, A. Hansen. **Steenbergen**, J. v. d. Kar. **Gorinchem**, H. F. de Moll. **Veen (bij Heusden)**, Branderhorst. **Helmond**, A. H. Martin. **Vlaesingen**, Buchel. **Huist**, Th. Annaert. **Zierikzee**, F. V. la Brand. **Middelb.**, J. F. Stades, Apoth.

VERKOOPING van Meubelen, Huissieraden enz.

De Notaris **JOHANNES HOGERSDIJK**, residentende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, is voornemens, onder directie van **VAN MARLE & DE SILLE**, op Maandag den 20 Februarij 1860, op de gewone uren, aan de Grootemarkt, wijk 7, n.º 151, te Rotterdam, publiek te Verkoopen: Eenige Gemaakte **JUWEELEN**, Gemaakt **GOUD** en **ZILVER**, **PORSELEIN**, **GLAS** en **VERLAKTWERK**, Gemaakte **LIJNWADEN**, **BEDDEN** met **TOEBEHOREN**, **SECRETARE**, **CHIFFONNIERE**, **BUREAU**, **KASTJES**, **TAFELS**, **STOELEN**, **SPIEGELS**, **VLOERKLEEDEN**, **HAARD**, **KOPER**, **TIN** en andere **GOEDEREN** meer.

Vrijdag en Zaterdag te voren van 10—1 ure te zien.

De Makelaars **F. N. Montauban van Swijndregt**, **W. van Dam H. H. Zn.**, **W. H. Montauban van Swijndregt** en **B. C. D. Hanegraaf**, te Rotterdam, zijn van mening, als last hebbende van hunne Meesters, op Dingsdag den 6 Maart 1860, des middags ten twaalf ure, in de Zaal op den hoek der Scheepmakershaven en Bierstraat, wijk 1, n.º 499, publiek te Veilen:

Het in den jare 1857 Nieuw Gebouwde, Snelzeilend, Gekoperd en Kopervast Nederlandsche

BARKSCHIP

Cornelis Antonie,

laatst gevoerd geweest door Kapitein **D. R. Kleve**, volgens Meetbrief lang 39 El 50 Duim, wijd 6 El 90 Duim, hol 5 El 32 Duim, en alzoo groot **644 Tonnen** of **340 Lasten**, met al deszelfs **RONDHOUT**, **STAAND** en **LOOPEND WANT**, **GESCHUT**, **ANKERS**, **KETTINGEN**, **TOUWEN**, **ZEILEN** en verdere **INVENTARIS**, zooals hetzelfde is liggende in de Westerhaven te Rotterdam.

De **CHRONOMETER** en **KAARTEN** worden afzonderlijk Geveild.

Uitgave van J. J. WEEVERINGH, te Haarlem.

NEDERLANDSCHE KUNST.

PHOTOGRAPHIËN

NAAR TEEKENINGEN VAN **J. BOSBOOM, F. A. BREUHAUS DE GROOT, H. D. KRUSEMAN VAN ELTEN, C. LIESTE** en **C. SPRINGER.**

MET LETTERKUNDIGE BIJDRAGEN VAN **J. A. ALBERDINGK THIJM, S. J. VAN DEN BERGH, Mr. J. DIRKS, W. J. HOFDIJK, J. J. L. TEN KATE, Mr. J. VAN LENNEP, Mr. G. MEES AZ., P. NIJHOFF, M. P. ROSMADE, Dr. G. D. J. SCHOTEL, Mr. C. VOSMAER** en **JOH. C. ZIMMERMAN.**

Van het Prachtwerk **Nederlandsche Kunst** zijn Twee Aflieferingen verschenen: **I. DE NIEUWE KERK TE AMSTERDAM.** **II. HET STADHUIS TE 'S GRAVENHAGE.**

Photographie naar eene Teekening van **J. BOSBOOM.** **MET EENE LETTERKUNDIGE BIJDRAGE VAN MR. J. VAN LENNEP.**

Photographie naar eene Teekening van **C. SPRINGER.** **MET EENE LETTERKUNDIGE BIJDRAGE VAN MR. C. VOSMAER.**

De Derde Afliefering zal bevatten

DE WILLEMSKADE TE ROTTERDAM

PHOTOGRAPHIE NAAR EENE TEKENING VAN **F. A. BREUHAUS DE GROOT.** **MET EENE LETTERKUNDIGE BIJDRAGE VAN MR. G. MEES AZ.**

COMPAGNON GEVRAAGD.

In eene sedert jaren gevestigde **Fabriek** in Zuid-holland, waaraan eene **Winkelsmaak** is verbonden, verlangt men een **DEELGENOOT**, welke succesvolijk tot zestien Mille founeren kan. Aanvragen **franco**, met geteekende Brieven, aan **A. G., Bureau** dezer Courant.

MANÈGE COOLSINGEL. CIRQUE NATIONAL,

onder Directie van **BLANUS & BASSIE.** **HEDEN DONDERDAG**, des avonds ten 7½ ure **DERTIENDE VOORSTELLING.**

Gedrukt en uitgegeven bij **G. en C. A. van Reyn, te Rotterdam.**

GEBROEDERS SMITH, Agenten.

UJSGANG VOORBEHOUDEN.

ROTTERDAM & HULL.

Iedereen **WOENSDAG** en **ZATURDAG.** Het Stoomschip **ENCHANTRESS**, Kapitein **Ths. Farr**, vertrekt van **ROTTERDAM** naar **HULL** Zaterdag 18 Februarij, des morgens. **Ligplaats Tarwenakker.** De Agenten **SEEUWEN & Co.**

ROTTERDAM-HAVRE.

Voor **Passagiers** en **Goederen.** Het Stoomschip **ARY SCHEFFER**, Kapit. **Day**, vertrekt **WOENSDAG** 22 dezer. Deze Dienst is in directe verbinding met de Packetsteden van **Havre** naar **New-York** en **New-Orleans.** Adres bij **KUYPER, VAN DAM & SMEER, Rotterdam.**

Te ROTTERDAM LIGT IN LADING NAAR SOERABAJA,

(direct) voor **Goederen** en **Passagiers**, waartoe hetzelfde uitmuntend is ingericht, het extra Snelzeilend, Gekoperd Nederlandsch **BARKSCHIP** **IDA MARIA DE RAATH**, Kapit. **J. DE BOER**, om in de eerste dagen van Maart te vertrekken. Adres bij **KUYPER, VAN DAM & SMEER** en **HUDIG & BLOKHUYZEN.**

Te ROTTERDAM LIGT IN LADING NAAR PHILADRLPHIA,

het extra snelzeilend Mecklenburger **BRIK-SCHIP** **WEINRICH**, Kapit. **H. H. NIEMANN.** Adres ten Kantoren van **KUYPER, VAN DAM & SMEER** en **WAMBERSIE & ZOON.**

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

Openbare Aanbesteding, onder nadere goedkeuring van het Departement van Koloniën, in **Zeven Percelen**, van de in den loop van dit jaar vermoedelijk benodigde

KOOI- en BAKSGOEDEREN,

voor de **Uitzending der Troepen** naar **Oost en West Indiën.** De Voorwaarden van Levering liggen ter inzage aan het Departement van Koloniën en voorts op elken Werkdag, van 10 tot 3 ure, ten Kantoren van de Directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij te Amsterdam en van hare Agenten te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam, aan den Helder, te Leenwarden en Middelburg, alwaar de Inschrijvingsbijljetten verkrijgbaar zijn, welke op Dingsdag den 26 Februarij e.d., des middags ten 12 ure, **crachtvrij** moeten ingeleverd zijn aan het **Locaal der Maatschappij te Amsterdam**, waarna onmiddellijk tot de Voorloopige Toewijzing zal worden overgegaan. **Amsterdam** 14 Februarij 1860.

RHUMES

Borst- en Keelaandoeningen. 50 Geneesheeren aan de Hospitaal van Parijs, Voorzitters en Leden van de **Académie de Médecine**, hebben de voldoende uitwerking van den **SIROOP** en **PATE DE NAFÉ** van **DELANGRENIER** en hare voortreffelijkheid boven alle andere Borst-middelen bevestigd.

Depôt: Rue Richelieu, 26, te Parijs; te Amsterdam bij **Mme. TENBACK, Vijzelstraat**, en te Rotterdam bij den Heer **VAN SANTEN KOLFF, Apotheker.**

DE VRIEND VAN IEDEREEN.

DE PILLEN van HOLLOWAY. Ongesteldheid der Zenuwen. Wat is ellendiger dan eene groote ongesteldheid der Zenuwen? Zenuwachtig te zijn in geringen graad is reeds zeer onaangenaam; het volgende middel is uitmuntend, hoe men ook door de Zenuwen geplagd wordt. Zie hier! Drinkt weinig Wijn, Bier of Sterke Dranken, ook geen Koffij, want slappe Thee is verkieslijker; gaat dikwijls Wandelen; eet krachtige Spijzen, doch eet niet te ras en — neemt dan iedereen avond drie Pillen.

Zoo deze uiterst goede leefregel gevolgd wordt zal men opgeruimd van geest en sterk van ligchaam worden, en men sal bijna vergeten dat men een Zenuwgestel heeft.

De Pillen van Holloway zijn het beste Geneesmiddel der Wereld voor de volgende Ziekten. Dagelijksche, anderdaagsche, eenderendaagsche Koortschen. Geelzucht. Leverziekten. Aamborstigheid. Lendenpijn. Galziekten. Aambejen. Blaasjes op de Huid. Rhumatiek. Pijn in de Ingewanden. Moeijelijk Wateren. Huidziekten. Koliek. Klierziekten of Koningszeer. Keelpijn. Verstopping in de Darmen. Tering. Verzwakking. Steen en Graveel. Waterzucht. Secundaire Verschijnselen. Roods-Loop. Gezwellen. Roos. Zweren. Vrouwen-Ziekten. Etterbuilen. Aanvallen van Bovenerten. Wormen van alle soorten. Jicht. Venerische Ziekten. Hoofdpijn. Tic-douloureux. Slechte Spijvertering. Zwakheden uit welke oorzaak Ontsteking, enz., enz.

De Pillen worden verkocht aan het Etablissement van Holloway, 244, Straud, nabij **Temple Bar**, te Londen; ook bij alle Apothekers, Drogisten der beschaafde Wereld, tegen de volgende Prijzen: 1 s. 1½ d., 2 s. 9 d., 4 s. 6 d., 11 s., 22 s. en 32 s. elke doos. * Door de grootste hoeveelheid te nemen bevoordelt men zich aanmerkelijk. NB. Bij iedere Doos is een Bijlet, dat verklaart hoe men de Patienten moet behandelen.